

11/7/2016

Vilnius – Baltikumis see esimene

Vilniuse Kaasaegse Kunsti Muuseum (CAC) loodi 1992 ja on Baltikumis institutsioonina nüüdiskunsti vallas olnud pioneer ja suunanäitaja. Algusest peale on muuseumi juhiks olnud Kestutis Kuizinas. Laupäevast on Tallinna Kunstihoone kõikides ruumides avatud Kuizinase kureeritud näitus «Südamepekslemine», mis annab märku viimase kolme aasta jooksul CACis .

Intervjuu-päeva hommikul kohtan tuttavat eesti kunstnikku, kes sõidab jalgrattaga ateljeesse. Õhk on pisut jahe. Kunstnik küsib: what's up? Vastan: «Teen täna Kestutis Kuizinasega intervjuu.» Kunstnik: «Nad teevad head asja seal Leedus.» Mainin seda hiljem ka Kuizinasele.

Räägin, et ta pidavat kõvasti ligi tõmbama välismaiseid kunstnikke ja kuraatoreid, kellest nii mõnigi on olnud nimekas. Et kuidas nii? Ta paneb ette, et ehk on põhjus ka selles, et neil on head peod. Tuleb nõustuda. Käisin ka kord CACis näituse avamisel ja sellest on meenutada ainult kõige paremat. Laud oli lookas. Mitte et see oleks elus kõige tähtsam, kuid ka pidude korraldamine on kunst.

Kestutis Kuizinas mainib ilmselt oluliselt tähtsama põhjusena ka tõiga, et CAC on väga hea platvorm eksperimenteerimiseks, mida nii mõneski majanduslikus mõttes ja ka järjepidevamate nüüdisaegse kunsti traditsioonidega riigis või kohas ei pruugi olla. «Me oleme väga avatud,» ütleb ta, ja ma saan aru, et see ei ole ainult loomemajandusele omaseim klišeesõna.»

«Südamepekslemine». Milleks selline nimi? Kuizinas vastab, et hea nimi on pool võitu. Ta ütleb seda naljaga pooleks. Üldse tundub, et ta ütleb päris paljusid asju naljaga pooleks. Võimalikud põhjused: a) ta ei võta mind väga tõsiselt, b) ta ei võta elu väga tõsiselt. Ta ema muide on kardioloog.

CACi algusajad. «Alguses meid kritiseeriti, et teeme liiga palju rahvusvahelisi näitusi või liiga palju avangardi, aga enam mitte. Oleme mingis mõttes suutnud kaasaegse kunsti rolli Leedu ühiskonnas muuta.»

Publiku mõttes viimase kolme aasta populaarseim näitus? «Populaarsust pole mõtet publiku järgi ehk nii väga mõõta, muud kriteeriumid on ka tähtsad,» kostab ta selle peale. Aga kui siiski midagi peab nimetama, mainib ta näitust pealkirjaga «No Pain, No Game», mis kujutas endast kunstniku oma käega tehtud mängumasinaid. «See oli pallimäng, mis oli sätitud nii, et kaotamisel said väikese elektrišoki.»

Baltikumi kunstikaart kui selline. Linnulennul. Üle kõige. «Eestil on kalduvus geomeetrilisele abstraktsionismile, Leedu kui lõunapoolsem ja tulisem on ehk ekspressionistlikum.» Läti peale hakkab millegipärast naerma.

Mis teeb millegi kaasaegseks? «Mingis mõttes on see ju mu töö. Minu jaoks on kriteerium selline: kui jään pikemalt mõtlema millelegi, mida olen näinud, on see siis mõni töö või esitus või isegi tekstiilinäitus. Kui ma selle juurde ikka ja jälle oma mõttes tagasi pöördun. Kui miski muudab su rahutuks, on see juba hea, muidu sa lihtsalt unustad selle, klassifitseerid ja kategoriseerid ära ja ongi kõik.»

Nüüdisaegne kunst ja inimeste huvi selle vastu. «Rahvas on igal pool enam-vähem ühesugune – igaühte ei pea see huvitama. Aga minu soovitus on: ikka on tarvis anda teine võimalus.»

CACis teeme aeg-ajalt korporatiivseid üritusi, näiteks Rotary klubi tahab klaasi šampanjat juua. Ma ütlen neile alati jah, sest las inimesed näevad. Alguses tullakse, ollakse kuidagi kahtlevad. Teen neile siis tuuri ja näen, et näod muutuvad, need muutuvad isegi tänulikuks, mitte et neile ainult meeldib, vaid nad tahavad ka tagasi tulla.»

Mis teid töös hoiab, ikkagi 25 aastat ühte «firmat» juhitud? «Pidevalt peab ennast uueks looma, alati ma mõtlen, kuidas järgmisel aastal jätkata, aga see, kuidas või miks tuleb nii kiiresti – pidevalt tuleb mingi hakatusega lagedale tulla, järgmisel aastal on meil plaan skulptuuripark luua.»

Publik. «Meil on suhteliselt noor publik, põhjamaades käivad peamiselt koduperenaised. Ma ei tea, kuidas nii on läinud, me pole enam nii noor institutsioon. Vahel muutun sentimentaalseks, kui internetis CACiga seotud märksõnu otsin, satun näiteks kuhugi blogisse, kus keegi vahetusüliõpilane kirjutab, et igatseb Vilniust ja igatseb CACi.»

AUTOR

Janar Ala

MÄRKSÕNAD

KAASAEGNE KUNST   TALLINNA KUNSTIHOONE
